

Delegacja Komisji Monitoringowej ZPRE w siedzibie NRA

- **Przedstawiciele Delegacji Komisji Monitoringowej Zgromadzenia Parlamentarnej Rady Europy (ZPRE) spotkali się 13 marca w siedzibie Naczelnej Rady Adwokackiej z adw. Bartoszem Grohmanem, wiceprezesem NRA oraz adw. Wojciechem Bagińskim, przewodniczącym Komisji Zagranicznej przy NRA.**
- **Celem rozmowy była analiza stanu zagrożeń dla reguł funkcjonowania demokratycznego państwa prawa i stanu praworządności.**
- **W skład delegacji weszli Pan Pieter Omtzigt (parlamentarzysta, Królestwo Niderlandów, EPP), pan Bas Klein, Zastępca Sekretarza Komisji Monitoringowej, oraz Pani Anna Trębaczewicz, sekretarz Delegacji Sejmu i Senatu do Zgromadzenia Parlamentarnej Rady Europy.**

W trakcie spotkania omawiano znaczenie i konsekwencje wprowadzanych w ostatnich latach zmian w zakresie funkcjonowania Trybunału Konstytucyjnego, zwłaszcza kwestie dotyczące regulacji jego działania oraz zasad wyboru jego sędziów, a także stanowisk Trybunału Konstytucyjnego wobec orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.

Poruszano także temat sytuacji sędziów wybranych przez parlamenty poprzednich kadencji, w stosunku do których podejmowane są działania kwestionujące prawidłowość ich wyboru oraz czynności zmierzające do faktycznego pozbawienia ich prawa możliwości pełnienia funkcji orzeczniczych, włączając w to postępowania dyscyplinarne oraz zawieszenia w orzekaniu.

Omówiono sytuację w prokuraturze, gdzie rozmówcy dopytywali o przypadki odsuwania prokuratorów od prowadzonych przez nich spraw i selektywne orzeczenie o umorzeniach postępowań, które mogłyby zagrażać osobom pełniącym funkcje publiczne z ramienia obozu władzy.

Gości interesowały w szczególności odmowy wszczynania postępowań w sprawach nagłaśnianych publicznie i wskazujących na uzasadnione podstawy do podejrzenia popełnienia przestępstw w sytuacji, gdy dotyczyło to osób zaangażowanych w politykę po stronie obozu władzy. Padały liczne pytania o stosowanie oprogramowania PEGASUS oraz inwigilację prawników.

Przedmiotem rozmowy były również problemy związane z projektem nowelizacji ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa i związanych z nią zagrożeniami dla zasad funkcjonowania niezależnego i niezawisłego sądownictwa, jako elementu demokratycznego państwa prawa. Rozmówcy wnikali w kwestię możliwości podważania orzeczeń sądów w kwestionowanych składach i jej znaczenie dla pewności obrotu prawnego.

Analizowano również kwestię ograniczania praw kobiet. Rozmówcy wskazali na próby zmian w przepisach antyaborcyjnych, co spotkało się z ogromnym oporem społecznym i licznymi protestami, wobec czego faktycznych zmian dokonano za pomocą orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, które radykalnie ograniczyło prawo do aborcji.

Rozmówców interesowała rola samorządu adwokackiego w obronie zasad praworządności i wspierania adwokatów, którzy kwestionują legalność poszczególnych składów sądowych. Przedstawiciele Komisji interesował też wniosek do Trybunału Konstytucyjnego w zakresie zbadania konstytucyjności przynależności do izby adwokackiej bądź radcowskiej na podstawie miejsca siedziby kancelarii lub zamieszkania. Komisja poprosiła o komplet materiałów w tej sprawie.

Goście dopytywali też o ataki na wolne media i przykłady takich ataków w kontekście konkretnych przypadków. Interesowało ich zaangażowanie organów państwa, takich jak Ministerstwo Spraw Zagranicznych (wezwanie ambasadora do MSZ) w kontekście wywierania wpływu na treści publikowane o Janie Pawle II przez prywatną stację nadawczą.

